

Proletari din toate țările uniți-vă!
In luptă pentru cauza lui Lenin și Stalin înainte!

Scânteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VII Nr. 12 (364) ★ Miercuri 9 Februarie 1955 ★ 4 pag. 15 bani

Poartă cravata cu mândrie

★

★ ★

— Trebuie să înveți să-ți legi frumos cravata — îi spune frățiorului ei, Ana Iarca, elevă în clasa 6-a la Liceul de fete Nr. 5 din București.

Ana are multă grijă ca frățiorul ei să învețe bine, să aibă o ținută cât mai îngrijită, așa cum trebuie să fie a unui pionier.

★ ★

★

Băieții din clasa a VII-a

E simplu. Scot antena prin geamul dela bucătărie, gândi Petre în timp ce tovarășa profesoară explica noua lecție de Fizică. Numai să nu fie prea scurtă. Și gândul îl purtă tot mai departe spre ziua de mâine, când aparatul cu galenă, construit chiar de el, va fi gata.

Deodată simți că îl înghiontește cineva.

— Fi atent, n'ai să știi lecția, îi șopti colegul de bancă.

Cuvintele acestea le-a mai auzit Petre de multe ori, dar nu a reușit să priceapă de ce îi trebuiesc lui lecțiile acestea „simple" de Fizică. El vrea să construiască aparate serioase, nu glumă!

După terminarea orei anunță pe băieți, că mâine aparatul lui va fi gata, și că îl va aduce la școală. Băieții îl ascultau curioși, ba unii, mari amatori de radiofonie, au și început să-i pună întrebări:

— Cum l-ai făcut? Are căști de ebonită?

— Mâine am să vă spun totul, acum mă grăbesc, zise Petre părăsind clasa.

Ajuns acasă se apucă de treabă. Trase sârma care spre marea lui bucurie a pătruns cum nu se așteptase chiar o jumătate de metru în pământ. Apoi cu răsuflarea tăiată, se apropie de masă și își puse căștile. Ce s'a întâmplat se auzea un sunet nedeslușit, parcă o voce subțire cânta, iar una mai groasă, de bărbat vorbea ceva de neînțeles.

Petre nu reușea să priceapă ce s'a întâmplat. Doar îl făcusem bine. Il suci în fel și chip, dar zadarnic!

A doua zi, mergând spre școală, căută să uite cele petrecute, dar nu reuși.

— Cei cu aparatul Petrică, l-ai adus? îl întrebă Sorin.

— Nu... Nu merge. Nu știu de ce, dar se aud două voci.

— Două voci? Atunci nu e bine reglat. Poate ai uitat să-i pui condensatorul?

— Așa e, așa e, dădu afirmativ din cap Curiac Grigore, care de mult își puse în gând să se facă radiofonist.

Vezi dacă nu-ți înveți lecțiile la Fizică! Sunt „simple" și „ușoare", dar îți folosesc mult.

Au desfăcut aparatul și, într'adevăr îi lipsea condensatorul.

— Nu e mare treabă! Se repară, zise cineva.

Și într'adevăr, mare treabă nu era mai ales pentru niște băieți cum sunt cei din clasa a VII-a, dela Școala de 7 ani băieți Nr. 119 din București.

Ei sunt meșteri iscusiți, le place munca. Și nu puțini dintre ei și-au pus în gând să se facă electricieni, radiofoniști sau constructori.

Iar dorințele, care pâlpâie acum în inimile lor doar ca o flacără mică, vor crește ca o făclie, și îi vor călăuzi pe drumul minunat al vieții.

Irina RADULIAN

Din unități, detașamente, grupe

Munca ne-a fost răsplătită

Când au apărut Directivele celui de al II-lea Congres al P.M.R. cu privire la dezvoltarea agriculturii, le-am citit și ne-am gândit ce putem face și noi în această direcție.

Am văzut că sunt multe lucruri care le putem face și noi, pionierii: să plantăm puieți de pomi roditori, să îngrijim livezile, să creștem animale. Și apoi, chiar pe loturile noastre școlare putem aplica metode înaintate. Cu asta am și început. Am cultivat plantele de pe lotul nostru școlar, numai după metode înaintate. Mare ne-a fost bucuria când am cules roade mult mai bogate decât în alți ani.

— Să le spunem și părinților noștri cum am obținut noi rezultate foarte bune — propuse într'o zi un pionier.

Așa s'a născut ideea unei adunări tematice despre folosirea metodelor înaintate în agricultură, la care am hotărît să invităm și pe părinții noștri.

Adunarea a fost foarte interesantă. Tatăl unui pionier ne-a povestit cum munceau țăranii pământul înainte, cum îi exploatau chiaburii. Apoi le-am povestit noi cu ce metode am lucrat pe lotul școlar și ce roade am obținut. S'au încins niște discuții aprinse.

La sfârșitul adunării am trimis scrisori de felicitare fruntașilor din agricultură la însămânțări și predarea cotelor.

S'a discutat mult în sat după aceea despre adunarea noastră. Mult ne-am bucurat când am aflat apoi, că încă doi țărani muncitori părinți de-ai noștri, s'au înscris în întovărășirea agricolă din comuna noastră.

Pionierii din unitatea Școlii de 7 ani
din comuna Erin Sâncraiu
regiunea Baia-Mare

Haidu Iuliu ne-a povestit...

In sala sărbătoresc împodobită a Casei pionierilor din Petroșani, pionierii așteptau cu emoție un oaspete de seamă: pe Eroul muncii socialiste Haidu Iuliu

Minerul erou era invitat să le vorbească despre munca lui și a ortacilor săi

Tovarășul Haidu Iuliu își începu povestirea, arătând viața grea a minerilor din trecut: plină de pericole și de mizerie. El a intrat în mină la 14 ani. Viață adevărată, a trăit minerul Haidu Iuliu, abia după 23 August. El a arătat cum s'a mecanizat munca în minele noastre, cum este ferită viața minerilor de pericole.

Mulți tineri, utemiști, a calificat Haidu Iuliu la locul de muncă. Cea mai mare parte dintre ei muncesc acum în contul anilor 1956—1958 Haidu Iuliu a povestit apoi cu mândrie și emoție despre vizita pe care a făcut-o el minerilor sovietici din bazinul carbonifer Donbas.

Când Haidu Iuliu a terminat de vorbit, pionierii i-au dăruit o cravată roșie. Era un dar simplu, însă din inimă.

Intâlnirea s'a încheiat cu un program artistic dat de pionierii din orașul nostru.

Izidor GOLDȘTEIN
Instructor Superior
Școala de 7 ani Nr. 1
Petroșani

Prietenii noștri mai mici

Detașamentul nostru a hotărît să se ocupe de elevele clasei a II-a, care în curând vor deveni pioniere. Cu multă dragoste le-am povestit eu despre vitejia și patriotismul pionierilor sovietici. Lianăi Suciu i-a plăcut atât de mult povestirea despre Volodia Dubinin, încât a doua zi a scris un articol la gazeta de perete. Acum noi pregătim o seară de basm pentru cei mici, cu scene din „Scufița Roșie". Tot noi le vom lucra costumașele și măștile necesare.

Maria LEOVEANU
unit. Nr. 8, Tg. Mureș

INGRIJIM PĂSĂRELELE

Nu toate păsărelele au plecat spre țările calde.

Pentru cele care au rămas să ierneze la noi, pionierii au început să construiască adăposturi și să se îngrijească de hrană. Și pionierii școlii elementare din comuna Frumosul, din raionul Câmpulung Moldovenesc au înjghebat căsuțe pentru păsărele. Singuri au tăiat scândurile, singuri au urcat căsuțele în pomi și copaci. Ei au învățat dela profesori cât de folositoare sunt micile zburătoare cât de săraci ar fi pomii și lanurile de grâu dacă ele n'ar stârpi omizile și insectele parazite.

Vrăbiuțele n'or să mai înghețe de frig pe crengile copacilor. Baranal Viorel, Scripcă Nicolai, Buga Ileana și alți pionieri au avut grijă să le pregătească culcușuri călduroase și hrană bună înăuntru.

Păsărelele sunt prietenele noastre. De aceea în toate satele și orașele patriei, să nu rămână niciun pionier care în timpul frigului să nu îngrijească de păsărele.

Sponder BERTHOLD
corespondent

PENTRU PACE, PENTRU VIAȚĂ

Oamenii muncii semnează Apelul

In zeci de instituții și întreprinderi din Capitală, a început semnarea Apelului dela Viena. Semnând Apelul, oamenii muncii își spun răspicat cuvântul împotriva ațâțătorilor la un nou război.

N'OM LĂSA!

Din nou vor pacea s'o răstoarne
Ai omenirii crunți dușmani
Și pe pământ vor să întoarne
Intunecații, greii ani.

Dar n'om lăsa să se'mplinească
Al dușmanilor gând hain,
Nici școala noastră luminoasă
Să se prefacă în ruini.

Pârâul nostru dela țară
Nu vrem să curgă'nsângerat,
Nu vrem război să fie iară,
Stăm strajă păcii ne'ncetat.

Valeria TALPAU
cl. a VI-a B, comuna Cudalbi, raionul Bujoru regiunea Galați

„Amintirile războiului"

M'am născut în timpul războiului. Erau zile de zbucium și de suferință pentru toți. Tata îmi povestea adesea, mai târziu, despre vremea aceea când Hitler și Antonescu duceau oamenii la pieire. Sute de mame rămâneau cu lacrimi pe obraz, sute de copii rămâneau orfani, nici n'apucaseră să-și cunoască bine tatăl.

Intr'o vacanță de vară, am trecut cu mama prin orașul Iași. Am văzut acolo case dărâmate și altele cu urme de lovituri ca niște răni. Sunt „amintirile războiului", mi-a spus mama. Atunci am înțeles și mai bine ce înseamnă războiul.

Și astăzi, sunt dintr'aceia care vor să se repeadă cu tot felul de arme să distrugă și să omoare pe oamenii care și-au construit o viață fericită, fără exploatare.

Ei vor să distrugă școlile în care noi învățăm în fiecare zi, casele în care locuim. Dar părinții noștri nu-i vor lăsa.

Și noi copiii muncind și învățând, luptăm alături de cei mai mari să nu mai fie război.

Aneta GAVRILUȚA
cl. a IV-a Șc. Medie de 10 ani
comuna Ianca
raionul „Filimon Sârbu"

„E în puterea noastră"

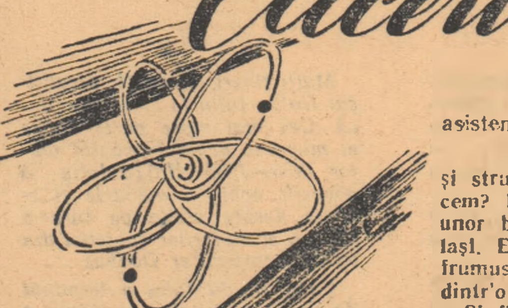
„E în puterea noastră să stăvilim calea războiului atomic. Nu pentru ca să-mi văd cei opt copii exterminați am stat treaz nopți întregi la căpătâiul lor, când erau bolnavi. Nu pentru a îngroșa profiturile negustorilor de moarte mi-am luat pâinea dela gură pentru a o da copiilor mei, în anii de secetă. Vreau ca ei să se bucure de binefacerile păcii, de fericirea pe care le-o hărăzește statul nostru".

Din tot adâncul inimii a rostit aceste cuvinte dispecerul Ion Doroftei, dela Ministerul Industriei Ușoare, când a semnat Apelul Păcii. Asemeni lui, miile de oameni ai muncii din patria noastră care semnează în zilele acestea Apelul dela Viena, își spun răspicat voința lor de pace. Ei nu vor îngădui dușmanilor omenirii să deslănțuie un nou măcel.

Cucerirea atomului

Călin Beșliu
asistent la catedra de fizică nucleară

Știți cu toții ce comoară de nesecat reprezintă astăzi pentru întreaga omenire energia nucleară.

Stăpânirea deplină a acestei energii va face din om un adevărat cuceritor al Universului.

Pentruca să înțelegem mai bine ce este energia nucleară, vom trece mai întâi în revistă cunoștințele pe care le avem despre atom.

Identificarea atomului

Unde se găsesc atomii?

Pentru a descoperi aceste părticele infinit de mici ale materiei vom porni într'o călătorie

Am ales pentru călătoria noastră o fâșie subțire de lemn. Privind-o cu ochiul liber, ea ne pare plină, netedă, fără goluri. Realitatea este însă alta. Examinând o secțiune din această fâșie de lemn prin lentilele unui microscop puternic, vom avea o mare surpriză. Lemnul ne va apărea de astă dată compus din mici căsuțe de forme neregulate, numite celule. Iar în mijlocul acestor celule, privirea noastră va întâlni niște sâmburi de culoare mai închisă, numiți nuclei

Iată-ne dar, călătorind într'o lume mai puțin cunoscută. Curiozitatea ne face să trecem dincolo de granițele microscopice. E pur și simplu o aventură, deoarece privirea nu mai prinde decât cu greu formele ce-i ies în cale. Totuși, devenind de milioane și milioane de ori mai mici, am putea observa mai departe curiozitățile materiei lemnoase.

Așadar, cu aceste noi dimensiuni, pătrundem într'un loc unde vedem ici, colo, niște îngrămădiri ce se aseamănă unor stânci. Distanțele dintre ele sunt mari și străbătute când și când de fâșii de lumină. Aceste îngrămădiri sunt molecule de celuloză. Singurul aparat care poate descoperi aceste molecule este microscopul electronic, care mărește un obiect chiar de 150.000 de ori.

Pornim însă și mai departe. Trecem printr'o moleculă. In spațiul gol al moleculei descoperim niște bile mici, atomii. Sunt atomii elementelor: carbon, hidrogen, oxigen care formează moleculele de celuloză. De data asta chiar ni s'a înfundat-; dar dacă am ajuns până aici trebuie să cunoaștem și structura acestor bile. Cum să facem? Ne-am amintit atunci de jocul unor băieți care necăjeau niște copilași. Ei le spărgeau baloane de toată frumusețea cu câte o piatră țâșnită dintr'o praștie năzdrăvană.

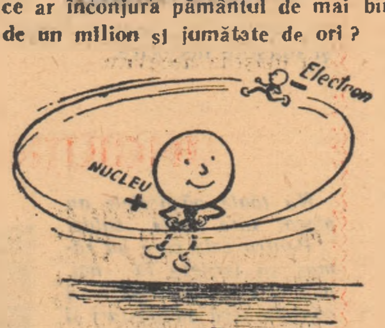
Și fiindcă avem și noi o asemenea praștie, să începem bombardamentul. Din praștia noastră țâșnesc niște nuclei de heliu (particule alfa). Nucleii străbat cu multă ușurință atomii

Ce am mai aflat despre atom

Ca orice exploratori care se respectă suntem și noi înarmați cu tot felul de instrumente, mașini și mecanisme care ne ușurează cercetările. Folosindu-le, aflăm că sfera atomului are un diametru de aproximativ a suta milioana parte dintr'un centimetru.

Unul dintre exploratori, mai cu imaginație, ne arată că dacă am reuși să dilatăm universul, așa ca un metru să devină o sută de mii de kilometri, atomul abia ar ajunge la diametrul de un centimetru.

— E intr'adevăr o constatare formidabilă ați striga unii dintre voi, plini de uimire. Dar ce-ați mai spune, să aflați că toți atomii îngrămădiți într'un gram de hidrogen, pot forma un lanț ce ar înconjura pământul de mai bine de un milion și jumătate de ori?

Atom de hidrogen.

Dar să mergem mai departe cu cercetările noastre. Trebuie să stabilim ce se află în interiorul unui atom. Să încercăm să aruncăm o privire înăuntrul unei asemenea bile, prin gaura făcută de praștia noastră năzdrăvană.

Curios! Parcă am avea în față un sistem solar. Iată! In jurul nucleului, pe care l-am putea asemăna cu un soare, se învârtește o bilă mică și ușoară, electronul (particulă încărcată cu electricitate negativă). Nucleul este mai mare și mult mai greu decât electronul, așa cum este și soarele față de celelalte planete care se învârtesc în jurul lui. In plus, nucleul e încărcat cu electricitate pozitivă, deci tendința lui va fi de a atrage electronul. Dar forța centrifugă, produsă de continua rotire a electronului, împiedică ciocnirea lui de nucleu. De altfel electronul este situat la mare distanță de nucleu. Dacă ne-am închipui, de pildă, că nucleul este o bilă cu diametrul de 2 metri, electronii ar fi atunci ca niște mere ce se rotesc în jurul bilei la vreo 10 kilometri distanță. Acești electroni pot fi cu ușurință eliberați din corpul atomului sub acțiunea unor anumite energii, cum ar fi căldura sau lumina.

După o cale lungă am ajuns și la nucleu. Raza acestui sâmbure al atomului este cam de 10.000 de ori mai mică decât cea a atomului. Astfel, dacă am pune cap la cap zece mii de miliarde de nuclei de hidrogen, de exmplu, șirul lor abia ar atinge trei centimetri.

Să vedem din ce se compune acest nucleu. El este format din niște particule mici, elementare, numite protoni (încărcați cu electricitate pozitivă). Protonii sunt aproximativ de 2000 de ori mai grei decât electronii. In compoziția nucleului mai intră însă și alte particule ce nu sunt încărcate cu niciun fel de electricitate, numite neutroni. In jurul nucleului roiesc tot atâți electroni negativi, câți protoni se găsesc în nucleu.

Alte amănunte despre atom

Călătoria noastră ne-a făcut să cunoaștem care este structura unui atom. Acum ne va fi ușor să vorbim despre caracteristicile atomului. Atomii se deosebesc după felul în care sunt grupați protonii și neutronii în nucleii lor. Cunoașterea acestui lucru ne este mult ușurată de tabloul periodic al lui Mendeleev

In acest tablou, atomii sunt aranjați în grupe de elemente care au aceleași proprietăți chimice. Fiecare atom se găsește într'o căsuță care poartă un număr de ordine numit „număr atomic". Un atom are în nucleu un număr de protoni egal cu numărul de ordine din sistemul periodic al lui Mendeleev. Așa de pildă nucleul de hidrogen are un proton, cel de heliu doi protoni și așa mai departe.

(Va urma)

SPORT

HOCHEI PE GHIAȚĂ

Hocheiul a devenit un sport foarte iubit la noi în țară.

Fotografia reprezintă o fază dintr'un match de hochei disputat în nocturnă pe patinoarul „Dinamo" din București.

Primele întreceri

Cu câteva zile înainte ninsese din belșug. Zăpada ajungea acum până aproape de genunchi. Din dosul ferestrelor, bătrânii priveau tare mirați la pionierii și școlarii care, neținând seamă de gerul aspru, se adunaseră în curtea școlii elementare și se pregăteau de plecare. Pentru acești copii din comuna Vaida Recea, ca și pentru cei din satele Dejani și Netotul, era un prilej de mare bucurie: în acea zi începeau concursurile din cadrul Spartachiadei de iarnă a pionierilor și școlarilor.

După multă vreme pionierii Gavrilă Viorel, Faraga Ioan, Toarchin Constantin, Iaru Maria, Iosu Virginia și alții, au început să-și lucreze singuri schiurile cu care au participat la întreceri. Ei au dat un examen serios în fața sutelor de săteni, curioși să-și vadă fiii și nepoții într'o întrecere sportivă dârză.

La startul probei de 1000 m. fond băieți, arbitrul competiției a anunțat începutul concursului. 64 de pionieri și școlari au pornit în întrecere. Cine a câștigat? Cine s'a dovedit cel mai bun? Cel mai bun schior a fost pionierul Gheorghe Chiujdea, care a trecut primul linia de sosire. Ca și la'nvățătură, Gheorghe a ajuns fruntaș și la Spartachiada pionierilor și școlarilor.

R. CALARAȘEANU

Din Estuarul Amazonului la Fisura Albastră

Mai întâi pe uşile claselor a apărut următorul afiş ciudat:

ATENŢIUNE, ATENŢIUNE!
Vrei să călătoreşti prin munţii noştri? Să te întreci în victorinele de jocuri geografice? Vino la seara noastră de geografie!

Colectivul de conducere al unităţii".

Toată lumea a dat buluc să-l citească şi-apoi, pe coridoarele şcolii, în pauze şi după ore, nu se mai vorbea decât despre această seară. Zilele din ajunul ei păreau mult mai lungi ca de obicei.

Incep victorinele de jocuri

Sala clasei a VII-a avea în seara aceea o înfăţişare puţin obişnuită. Aici se ţinea serata. Pe pereţi se aflau aninate hărţi lucrate de pionieri şi alte hărţi mari, tipărite. Pe tablă era desenat conturul hărţii R.P.R. In afară de asta, globul şi atlasul tronau pe catedră.

Părea că te afli în cabina unui căpitan de vapor ori la statul major al unei armate. Aşteptai parcă să vezi intrând un grup de generali bătrâni, cu priviri agere şi încruntate sub sprâncenele stufoase. Dar..

Răpăitul scurt al tobelor pionereşti vesti deschiderea serii de Geografie.

In locul şefului de stat major apăru Gheorghe Moraru, conducătorul unităţii, iar în locul generalilor bătrâni, o mulţime de pionieri.

— Astă seară începu Moraru vesel, vom face o călătorie prin munţi sub conducerea tovarăşului Aurel Eremia, alpinist şi maestru al sportului.

Toate privirile se îndreptară către tovarăşul care se afla în banca din fund. Nici nu bănuiai în făptura lui blândă, pe îndrăzneţul şi perseverentul alpinist din echipa C.C.A. despre care auziseră atâtea.

— Dar, urmă la fel de vesel Moraru, mai întâi vom întreprinde noi singuri câteva călătorii cu ajutorul victorinelor pentru a vedea dacă ne pricepem la Geografie şi cine sunt cei mai buni geografi ai serii. Şi-acum, prima victorină: „Al patrulea e de prisos".

Plini de curiozitate, băieţii desfăcură bileţelele pe care le primiră sub acest neobişnuit titlu. Ia să vedem, ce scrie? Să citim unul, împreună cu Cornelia Gheorghiu: „Omul, Everestul, Inăul, Pietrosul". Care-i de prisos? Bine'nţeles, Everestul, pentrucă pe bileţel trebuie să se afle numai vârfuri din ţara noastră. Iată altul: „Ialomiţa, Siret, Tâmpa, Prahova". De data asta toate denumirile sunt din ţara noastră iar de prisos este Tâmpa, care-i vârf muntos în vreme ce restu's ape!

La harta patriei

Jocul care urmează nu-i nici el prea simplu. Indeobşte, nu-i aşa de uşor să citeşti o hartă, să arăţi localităţi, ţinuturi, ape, cu exactitate şi repeziciune. Cu atât mai greu e să însufleţeşti o hartă... mută! Adică, între contururile hărţii de pe tablă să desenezi din memorie cursul unui râu sau culmea unui munte! Petre se grăbeşte primul la tablă şi, socotind cam pe unde-ar veni muntele Hăşmaşul, din care izvorăşte Oltul, începe să deseneze din memorie cursul acestui râu.

Toţi îl urmăresc cu atenţie. Tovarăşul Eremia zâmbeşte, încurajându-l din ochi.

Petre desenează răbdător purtând râul printre munţi, dar după primul cot al Oltului, creta alunecă vertical şi râul se arată drept ca o riglă.

— Parcă-i un fir de plumb! izbucni Ilie. De ce te grăbeşti, de ce?

Petre ar şterge greşeala, dar aici nu-i pe şterse Concursu-i concurs. Ce-ai făcut, e bun rămas! Deocamdată, atenţie la...

Radiograme

Printre copii se răspândesc deodată nişte radiograme aidoma celor care se transmit între vapoare. „Grăbeşte-te. Peste cinci minute trebuie să ne întâlnim în acelaş punct: 57⁰ latitudine nordică şi 38⁰ longitudine estică". Maria citeşte şi deodată se simte undeva, pe bordul unui vapor. Ea e căpitan şi trebuie să îndeplinească ordinul venit prin radiogramă. Repede, la glob! Privirile-i urmăresc înfrigurate meridianele şi paralelele globului... Iată, a găsit locul: Moscova!

Dar soseşte altă radiogramă: „S.O.S! Aici Cristea. Nu pot ajunge la serata voastră. M'am rătăcit. Mă găsesc la 2⁰ latitudine nordică şi 51⁰ longitudine vestică S.O.S!".

Maria gândeşte cu repeziciune cum să-l „salveze" pe Cristea. Globul îi vine rapid în ajutor.. După datele cuprinse în radiogramă, Cristea se află în Estuarul Amazonului! Atenţiune! Intăriţi presiunea la cazane! Timonieri cârma la 18 grade! Pornim după Cristea!

...Toţi împreună cu tovarăşul Eremia, sunt absorbiţi de curajoasa expediţie... Peste puţin, vasul ajunge la ţintă şi Cristea e „scăpat". Dar tobele răpăiesc iar, readucându-i în sală şi Estuarul Amazonului rămâne undeva departe. Victorinele s'au închis. Tovarăşul Eremia e bucuros de cunoştinţele geografice ale copiilor şi se arată mândru că va avea cinste să pornească la drum cu asemenea geografi iscusiţi.

Drum prin munţi

— Ei, băieţi, începu călăuza, pornim. Sunteţi echipaţi? Frânghia, pitoanele, ciocanele, se găsesc în rucsacuri?

— Se găsesc! răspund glasurile vesele.

— Dar curajul, perseverenţa, se găsesc în inimile voastre?

— Se găsesc!

— Atunci, ascultaţi itinerariul: Vom traversa masivul Rodnei, vom face cea mai grea escaladare din munţii noştri şi vom coborî în peştera Ponorului. Şi-acum, la drum!

...In sală s'a lăsat întuneric Ca şi cum peretele din faţă s'ar fi topit, „călătorii" zăriră înfăţişându-li-se încântătoare privelişti din munţii Rodnei. Pădurile de brad se ridicau pe înălţimi asemeni unor pâlcuri de clopote verzi-închis, dăruite cu podoabe purpurii de asfinţitul soarelui. Mai sus, albul sclipitor al zăpezii cuprinde cu zale de argint culmile Ouaşului, Gutâiului, Ţibleşului.. Cât vedeai cu ochii, zăpadă şi cer... Şi-un frig brr, ce frig! Dar învoiala-i să nu se plângă nimeni!

Fisura Albastră

— Să facem un mic popas, propune alpinistul. In curând va trebui să cucerim Fisura Albastră. Iată, să stăm sub acest brad uriaş, ascultaţi!

„Călătorii" sunt numai ochi şi urechi

— Fisura Albastră e cea mai grea escaladă din munţii noştri, începu tovarăşul Eremia Imi amintesc de prima încercare făcută acum 3 ani.. N'am izbutit, zâmbi el, să urcăm decât 80 de metri atunci. Peretele stâncii nu era nici măcar vertical, ci aproape oblic deasupra noastră. Trebuia să facem sforţări uriaşe pentru cucerirea fiecărui centimetru! Unde mai pui, ceaţa şi vântul.. Până la urmă am coborît... hotărîţi totuşi să nu ne dăm bătuţi!

In anii următori am făcut serioase antrenamente şi iată că anul trecut am reuşit să cucerim victoria!

...Tot ascultând, „călătorii" se pomeniră dinaintea unui perete de stâncă înalt de 570 m., şi cu o spărtură în lungul lui. Nici nu-i puteai vedea capătul: Fisura Albastră. Te apuca ameţeala numai privind..

— Ne-au trebuit zile şi nopţi pentru a ajunge sus, urmă călăuza.

— Dar de odihnit, nu v'aţi odihnit deloc?

— Ba da, căci altfel nu puteam continua ascensiunea. Dormeam acolo unde ne prindea noaptea. Când aveam norocul să găsim o platformă largă cât să ne încapă bocancii pe ea, eram fericiţi..! Dar de cele mai multe ori dormeam atârnaţi în frânghii deasupra prăpastiei...

„Călătorii" se înfiorară... Şi mândria de-a avea o asemenea călăuză curajoasă, le spori.

Peştera Ponorului

Intre timp, priveliştea se schimbă.

— Suntem în peşteră. Umezeală, frig, întuneric... Dar ce minunăţii îţi încântă ochiul! Stalactitele şi stalagmitele îţi înfăţişează coloane şi draperii dantelate, sculptate cu migală şi precizie, de apa care se scurge picătură cu picătură din tavanul peşterii..

Deodată, raza slabă a lămpii de carbid e înghiţită de lumina roşiatică a unui foc. Foc în peşteră? Ne apropiem şi zărim un grup de oameni împrejurul unui foc. Sunt câţiva cercetători, oaspeţi obişnuiţi ai munţilor şi-ai peşterilor. Poposim între dânşii. Aici, la 400 metri adâncime pregătim masă şi ne punem la taifas. Ne aflăm între prieteni.

Intr'adevăr, alpiniştii sunt buni prieteni ai geologilor, naturaliştilor, istoricilor. Odată, (povesteşte tovarăşul Eremia) am descperit într'un loc scheletul unui bizon uriaş care a fost transportat în Capitală, reconstituit şi depus la muzeu.

In sală s'a reaprins lumina. Păcat, asta înseamnă sfârşitul călătoriei

Cu părere de rău în glas, Gheorghe Moraru se ridică:

— Serata noastră de Geografie s'a cam încheiat...

— Dar care e „cel mai bun geograf"? Cine s'a clasat în finala victorinelor?

— Staţi că tocmai asta voiam să spun. Cei mai buni geografi de astă seară s'au dovedit Maria Şerbu, Ioana Tănăsiu şi Sanda Iacob din clasa a V-a, şi Ilie Năstase cu Cornelia Gheorghiu şi eu... hm! hm! tuşi încurcat Moraru.

★

Pentru această seară pionierii Şcolii elementare române din Blaj s'au pregătit din vreme. In mod deosebit însă s'au pregătit pionierii-ghid. Aceştia trebuiau să conducă victorinele de jocuri şi n'a fost puţin de lucru.

Tot ei l-au invitat pe alpinistul Aurel Eremia.

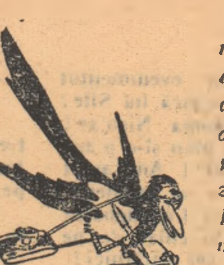
Cum de-au călătorit deodată pe timp de iarnă şi de vară? vă întrebaţi. Secretul îl poartă dispozitivul cu care s'au proectat imaginile din munţii noştri.

...Aşa a fost străbătut drumul dela Estuarul Amazonului la Fisura Albastră şi Peştera Ponorului!

Florica BĂLAN
Sandu ALEXANDRU

Ce-am văzut, ce-am auzit

Am citit şi eu scrisoarea pionierelor din clasa a V-a dela Şcoala medie de 10 ani, de fete, din Focşani. Eu am fost prin multe şcoli şi am văzut multe întâmplări Din câteva mi-am întocmit aici răspunsul pe care vreau să-l dau fetelor din Focşani.

„N'am ştiut"

In drumul meu am găsit odata o clasă unde s'au petrecut următoarele întâmplări.

Era ora de Limba rusă. Tovarăşul profesor controla caietele de teme.

— Tu de ce nu ţi-ai scris tema? l-a întrebat pe Nicolae Mireşu.

— N'am ştiut că avem de scris.

Asta era o minciună, fiindcă cu o zi înainte chiar el, Nicolae Mireşu citise cu glas tare tema pentru acasă

— Ce-ai învăţat pentru astăzi? l-a mai întrebat tovarăşul profesor.

— N'am ştiut că avem de învăţat!

★

După masă s'a ţinut adunare de grupă.

— Ce să facem cu Mireşu? a întrebat conducătorul grupei.

— Să scriem un articol despre el la gazeta de perete, propuse un pionier

— Il scriu eu, s'a oferit cu entuziasm un altul Am să arăt că Mireşu minte când zice „n'am ştiut".

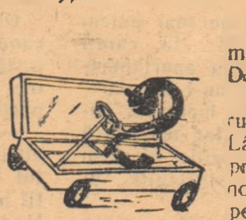
★

Au trecut mai multe zile. Conducătorul de grupă se întâlneşte cu pionierul care trebuia să scrie articolul.

— Ei, ce faci?... De ce n'ai scris articolul?

— Păi, să vezi. N'am ştiut că trebuia să scriu un articol!

„Penarul umblător"

Povestirea asta seamănă mult cu cea dintâi. Dar să v'o spun:

Nu era o oră de Limbă rusă, ci de Geografie. Lângă hartă, tovarăşa profesoară explica lecţia nouă. In banca întâia se petrecea însă un lucru uimitor; un penar, un penar obişnuit, părea fermecat. Fără să-l împingă cineva, penarul luneca spre un capăt al băncii. Când ajungea acolo, pornea înapoi.

— „Fâşşş... fâşşş" — făcea penarul

— Mai încet, Victor, că ne-aude, şopti Maier colegului său de bancă. Dar degeaba i-a mai atras atenţia Tovarăşa profesoară îi observase

— Ia spune tu, Maier, despre ce s'a vorbit în clasă?

— S'a vorbit... s'a vorbit... nu ştiu despre ce s'a vorbit!

— Ajută-l tu, Victor, adăugă tovarăşa profesoară.

Dar Victor n'a **scos nici el o vorbă.** Tovarăşa profesoară le-a pus nota 2.

★

In pauză, mare zarvă. Colectivul de conducere al detaşamentului s'a strâns în jurul celor doi băieţi. Maier şi Victor, explică cum şi-au „fermecat" ei penarul.

— Nu vă e ruşine, asta e! se indignă conducătoarea de detaşament, Elena S. Ne faceţi clasa de râs! Sunteţi nişte... nişte... indisciplinaţi, asta sunteţi!

★

...Şi iată că din nou şcolarii noştri se află la oră. Sunt atenţi, îşi iau notiţe. Numai din dreptul unei bănci se aude binecunoscutul zgomot: „Fâşşş... fâşşş..."

— Mai încet, Elena, că ne vede, şopteşte o fată colegei sale de bancă.

Aţi priceput! Penarul Elenei S., conducătoarea de detaşament, devenise şi el „fermecat"...

Una spun şi alta fac

Ei, şi acum e vremea să-mi spun părerea despre cine credeţi? Despre băiatul „n'am ştiut", sau despre inventatorii penarului umblător? Nu, nu despre ei. Am să-mi spun părerea despre pionieri ca acela care trebuia să scrie articolul şi ca Elena S., conducătoarea de detaşament. Şi părerea mea am să mi-o spun printr'un proverb: „Cum e sacul, aşa e şi petecul". Şi aşa este. Intotdeauna, acolo unde se găsesc pionieri ca acela care trebuia să scrie articolul sau ca Elena S., conducătoarea de detaşament, se găsesc şi indisciplinaţi. Asta este părerea mea, pentru care semnez.

Fana Coţofana

Al. Ovidiu Zotta

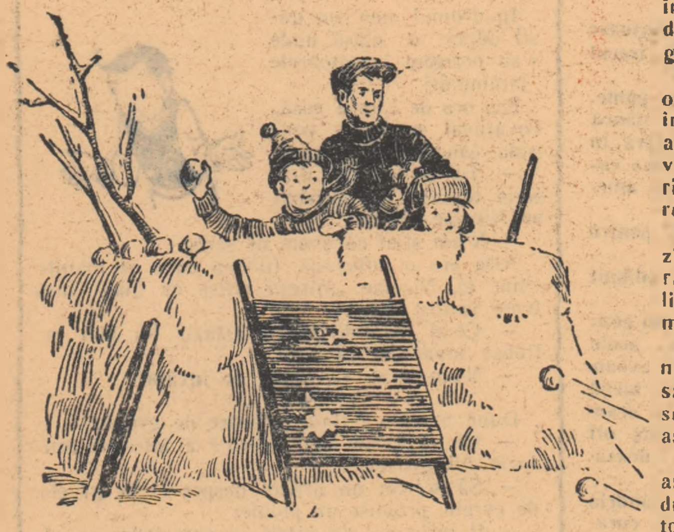
CETATEA DIN PĂTRATUL 15

Mitică a aflat cel dintâi evenimentul și a dat fuga să-l împărtășească lui Sile:

— A venit! E chiar Toma Nicolae! Leit poza din ziar! Are un pian și-o planșă de desen, ceva „teribil"! Am auzit că se pricepe în meserie ca un inginer!

— Mie mi-a spus tata că l-a cunoscut de pe când era ucenic! Și chiar de pe atunci, lucra la fel ca și cei vârstnici!

— Se spune că e și student! Bagă de seamă, muncește în fabrică, dar învață și la Politehnică! Nu-i grozav? Ce bine

că s'a mutat la noi... Și știi unde? Aici, la parter, în apartamentul 5!

Sile se'ncruntă:

— Apartamentul 5 dela parter? Treaba asta nu-mi place.

— De ce? Parcă nu-i tot în blocul nostru? Cei din blocurile vecine or să moară de ciudă aflând că vestitul fruntaș în muncă Toma Nicolae a venit tocmai la noi! Ce'nseamnă asta? Inseamnă că blocul nostru e cel mai bine îngrijit, înseamnă că...

— Inseamnă că n'o să ne mai putem construi cetatea în pătratul 15, care-i chiar în fața ferestrelor dela apartamentul tovarășului Toma! El nu-i un oarecine, are nevoie de liniște, lucrează, cugetă. Nu-i place gălăgia! Iar noi, dacă n'avem pătratul 15 la dispoziție, pierdem bătălia din pricina poziției strategice, înțelegi?

Mitică scoase un „îhî" gânditor și se întristă:

— Te pomenești că ai dreptate... Ce-i de făcut?

— Nu știu... Dar trebuie să ne hotărîm repede!

— Eu zic să-i facem o vizită...

— Cum așa?

— Uite bine. Nu suntem noi corespondenți ai gazetei de perete din bloc? Nu e de datoria noastră să scriem un articol despre vestitul Toma Nicolae, care de azi locuiește la noi, în apartamentul 5 parter? Cu ocazia asta o să vedem dacă nu cumva îl înduplecăm.

Toma Nicolae răsuflă ușurat. Insfârșit, terminase cu rânduitul mobilei. Iși roti privirile prin cameră. Era înaltă, luminoasă, cu ferestre largi. Zâmbi mulțumit.

Era un tânăr de vreo douăzeci și unu de ani, oacheș, dar cu ochii albaștri. Inovația făcută de el la strung stârnise multă vâlvă în ultima vreme. Acum se pregătea să o îmbunătățească.

Un ciocănit ușurel în ușă, apoi unul mai puternic.

— Intră.

Se arătară doi băieți, fiecare cu câte un notes în mână. Il salutară politicoși.

— Il căutăm pe tovarășul Toma Nicolae, rosti grav cel mai înalt dintre ei.

— Da, chiar pe dânsul! aprobă voios celălalt, bondocul, iscodind curios încăperea.

— Eu sunt. Cu ce vă pot folosi? se arătă tânărul vădit interesat de această apariție.

Cei doi se cam fâstâciră, dar Sile izbuti totuși să mențină prestigiul presei:

— Suntem ziariști... adică, corespondenți ai gazetei de perete din bloc... Vrem să scriem un articol despre dumneavoastră...

— A, râse Toma, vasăzică o adevărată conferință de presă! Mi se face prea multă cinste! Poftiți, desbrăcați-vă, luați loc.

La drept vorbind, băieții nici nu se gândiseră la așa ceva. Așteptându-se să găsească un om voinic, încruntat, îmbrăcat în haine de culoare închisă, cu o voce groasă, și chiar cu mustăți, aflaseră un tânăr vesel, care-i privea glumeț.

— V'am întreba întâi de când sunteți strungar? începu Sile.

— De trei ani.

— Hm, da... își notă Sile.

Urmă o clipă de tăcere. Ce să-l mai întrebe? Mitică răsufla zgomotos. Hotărît lucru, azi nu erau în formă. Tăceau ca peștii.

— Dar dumneavoastră locuiți de mult în bloc?

— Incă dela inaugurare! se mândri Mitică.

— Și sunteți mulți copii? Cum vă'mpăcați, aveți loc de joacă?

— Berechet. Curtea-i largă cât un stadion! îl încredința Mitică, și pe dată îl străfulgeră un gând: „pătratul 15".

— Zilele astea o să fie o mare bătălie cu zăpadă între „Stăpânii aerului" adică băieții din blocul vecin și „cuceritorii mărilor" adică noi! urmă el repede.

Sile tresări speriat, auzind destăinuirile tovarășului său. „Ce guraliv... Te pomenești că ne mai dă și afară Toma".

— Interesant, făcu tânărul, deosebit de interesant! Mă bucur că am sosit la timp ca să pot asista și eu.

— Ceee? — se ridicară amândoi băieții, nevenindu-le să creadă. Atunci tot în pătratul 15 va fi cetatea!

— Cum... care „pătrat 15"? se miră Toma.

— Secret militar, se codi Sile.

— Atunci mă'nchin, se arătă mâhnit Toma. Insă, oricum, eu tot în blocul acesta locuiesc... Ba aș putea să vă și ajut!

— Atunci, ascultați, se hotărî Mitică. Rupse o foaie din carnet:

— Am să desenez planul curții...

— Stai o clipă. Nu vrei să-l faci mai bine pe-o coală mare, la planșa mea? Am compas, echer...

Ochii lui Mitică străluciră de emoție când se apropie de planșă. Cât ai clipi, înșfăcă instrumentele și peste puțină vreme planul curții era gata. Mitică îl împărțise în pătrate numerotate:

— Aici, în pătratul 8, avem un depozit de muniții, adică de bulgări. In pătratul 17, la fel. Pătratele 13—19 sunt poziții întărite pe flancuri. Iar în pătratul 15, lângă fereastra dumneavoastră, va fi însăși cetatea! De aici putem controla tot câmpul de luptă, iar pe deasupra suntem și apărați de zid.

Toma cercetă atent „harta strategică" și se duse la fereastră ca s'o compare cu terenul.

— Când construiți cetatea? întrebă el.

— Chiar azi am vrea.

— Pot să vă ajut? Tot sunt în concediu.

— Desigur! sări Mitică entuziasmat de neașteptata propunere.

— Atunci, după amiază ne apucăm de lucru! hotărî Toma. Dar, dacă s'ar putea, lăsați-o pe altă dată cu articolul pentru gazeta de perete, vă rog mult.

★

Reporterul, un tânăr sprinten, îmbrăcat într'o scurtă de piele, coborî din tramvai, se interesă unde-i noul cartier muncitoresc și se îndreptă într'acolo. Era de data asta un reporter adevărat, dela un ziar de tineret. Grăbit — articolul urma să apară în ziarul de mâine —, tânărul îl căuta pe Toma Nicolae. Voia să scrie un reportaj despre cum se simțea el în noua sa locuință. Reporterul intră în curtea blocului, dar în aceeași clipă un bulgăre de zăpadă îl trăzni în botul pantofului. Speriat, își tufli șapca pe ceafă, căutându-l pe îndrăznețul ochitor; dar de-abia acum își dădu seama de gravitatea situației în care nimerise. Se afla chiar în mijlocul unui câmp de bătaie sau, cum ar fi zis Mitică, se afla chiar în pătratul 10. Un roi de bulgări îl trecu vâjâind pe la urechi, buimăcindu-l. Undeva, în fața blocului din stânga, se vedea o cetate de zăpadă, iar în dreapta, lângă zidul blocului vecin, altă cetate, cu o înfățișare destul de amenințătoare. Insoțiți de chiuituri, bulgării veneau și dintr'o parte și din alta.

— La naiba, izbucni în râs tânărul reporter; sunt prins între două focuri. Ce mă fac!?

Un bulgăre respectabil îl izbi în piept.

Reporterul scoase o batistă și'ncepu s'o fluture în semn de pace zbughind-o către cetatea din stânga și dărâmând din treacăt depozitul de muniții din pătratul 8.

Ajungând la cetate, se refugie înăuntru, primit cu bănuieli de apărătorii ei. Cetatea era o clădire în formă de trunchi de con, cu baza mare pe pământ. Un parapet puternic îi ferea pe băieți de bulgării care zburau de dincolo.

Inveselit, tânărul reporter își scutură zăpada de pe haină:

— Dar ce v'a găsit, fraților? Era să mă faceți praf!

— Vii ca prieten ori ca dușman? îl întrebă scurt și amenințător o fată cu cozile atât de pline de zăpadă, încât nu-ți mai dădeai seama de culoarea lor.

— Ca prieten... și deocamdată în neutralitate! o încredință reporterul.

— Hm... Atunci să nu ne încurci. Dar ai face bine să ne ajuți, suntem într'o situație grea!

— Dar am treabă în blocul vecin, să vezi...

— Acolo tot nu te mai poți duce. Te-au văzut intrând la noi și te vor lua drept inamic...

— Vai, în cazul ăsta al vostru sunt până la încetarea operațiilor militare! făgădui reporterul, convins de raționamentul fetei.

— Dar cum se face că...

Fata însă nu-l mai luă în seamă. Imbujorată, se întoarse către cei patru băieți care ședeau chiar sub buza parapetului.

— Atențiune, comandă ea. Baterie, cu ochire în aripa dreaptă a obiectivului, foc!

Și cei patru începură un tir bine susținut în aripa dreaptă a cetății, din care se auzea dând comenzi glasul lui Mitică.

— De ce zi ceai că sunteți într'o situație grea? o întrebă reporterul pe fata-comandant.

— Fiindcă ei sunt aliați cu Toma Nicolae, care s'a mutat ieri în apartamentul 5, parter, în blocul lor! Dânsul le-a făcut planurile cetății și l-a învățat să-și

ude noaptea cetatea cu apă ca să'nghețe și să n'o poți dărâma nici cu tunul! Pe deasupra, le mai face și bulgări... ba chiar și aruncă, privește! se indignă fata.

Reporterul îndrăzni să scoată capul peste parapet și văzu într'adevăr un flăcău înalt, într'un trening albastru, care tocmai lansa un bulgăre. Tânărul reporter se feri imediat de primejdie și-și scoase haina:

— Chiar Toma Nicolae! Nemaipomenit! Uite de ce s'a apucat! Ei, lasă că-i arătăm noi! Ia să-mi dați bulgări la mână!

Cât ai clipi, în cetatea din pătratul 15 începură să sosească cu precizie o serie de „proiectile" bine țintite, care-l siliră pe însuși Toma să se ascundă.

— Cine s'o fi aliat cu ei? se încruntă Mitică. Trage ca un obuzier greu cu repetiție!

„Obuzierul greu cu repetiție" asudase zvârlind bulgării care-i erau aduși la mână de însăși comandanta cetății și de încă doi băieți.

De cealaltă parte, Toma Nicolae se înfierbântase și el:

— Dați-mi bulgări, să nu-și închipuie cei de-acolo că's mai grozavi

Și se încinse între cele două cetăți cel mai înverșunat tir din istoria artileriei!

Dar un autocamion își făcu apariția în curte, oprindu-se taman în pătratul 10, între cele două cetăți, așa că strașnicii combatanți se văzură nevoiți să întrerupă, cel puțin temporar, ostilitățile.

Profitând de acest răgaz, reporterul își aruncă scurta pe umeri și fluturând batista albă se îndreptă către „inamic".

— Un parlamentar! vești Mitică. Tovarășe Toma, aveți sarcina să discutați cu dânsul. Nu primim nicio modificare în regulamentul bătăliei.

Demni, apărătorii cetății din pătratul 15 se aliniară pe două rânduri privindu-l gravi pe solul „inamicilor".

— Tovarășe Toma, pe dumneata te caut, îl strânse mâna reporterul. Sunt dela un ziar. Nimerind în toiul bătăliei, am considerat de datoria mea să mă angajez pe baricade!

Toma clipi șiret, apoi râse:

— Oricum, ostilitățile tot sunt încheiate pe ziua de azi, copiii au flămânzit și-am să-i trimit la masă.

— Eu voiam să scriu ceva despre cum te simți în noua locuință! îl încunoștiință vesel reporterul.

— Păi, n'ai văzut? făcu Toma. Uite-mi și prietenii. Ăștia doi, Sile și Mitică, sunt și ei ziariști... la gazeta de perete. Ai căzut între confrați, după cum vezi! Așa dar, dacă vrei să scrii despre cum mă simt în noua locuință, folosește impresiile avute acum... Dar poftim la mine, să stăm de vorbă.

Și împreună cu copiii, reporterul intră la Toma.

In timpul vostru liber

UN JOC DE CUVINTE

Doriți să luați parte la un joc interesant, la care o să aveți ocazia să vă verificați bagajul de cuvinte?

Luați-vă atunci fiecare câteva coli de hârtie albă și așteptați ca un arbitru ales dintre voi să dea semnalul de începere. Jocul se desfășoară în felul următor:

Arbitrul pronunță o literă oarecare din alfabet, iar voi trebuie să scrieți pe hârtie, cât mai repede, zece substantive care încep cu această literă.

Cine reușește primul, strigă „stop!" La acest semnal toți jucătorii întrerup scrisul. Arbitrul numără câte cuvinte a reușit să scrie fiecare jucător: pentru fiecare cuvânt se acordă câte un punct, iar punctajul se înregistrează pe un tabel. In continuare, arbitrul va pronunța o altă literă și jucătorii vor căuta alte substantive care să înceapă cu ea. Jocul continuă în acest fel de opt ori. Cine obține până la urmă punctajul cel mai mare este declarat câștigător.

Pentru a îngreuia jocul, arbitrul după ce pronunță litera respectivă poate anunța că o altă literă este „interzisă" în interiorul cuvintelor. In acest caz, jucătorii vor trebui să găsească substantive care încep cu litera anunțată la început, dar care nu cuprind litera „interzisă".

Redacția și administrația: București Piața Scânteii, tel. 7.61 00 7 60 10. Abonamentele se fac la toate OFICIILE POȘTALE și SECȚIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI.
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114 Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scânteii „I. V. Stalin".